

SARDAR PATEL UNIVERSITY
M A (FIRST SEMESTER) EXAMINATION
2012

Tuesday, 17th April
 11.00 a.m. to 2.00 p.m.

MODERN GUJARATI POETRY : PAO1CGUJ01 : PAPER - I
અર્વાચીન ગુજરાતી કવિતા

કુલ ગુણ : ૭૦

Note: Answers of all questions (including multiple choice questions) should be written in the provided answer book only.

નોંધ : પ્રથમ પ્રશ્નના ૧૦ (દશ) ગુણ અને બાકીના પ્રશ્નોના ૧૫ (પંદર) ગુણ છે.

પ્ર.૧ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તરવહીમાં ઉત્તર લખો.

(૧૦)

(૧) સમન્વય યુગના કવિ કયા છે ?

(અ) નર્મદ	(બ) કાન્ત
(ક) ઉમાશંકર જોશી	(ડ) પ્રહલાદ પારેખ

(૨) ઉમાશંકર જોશી કૃત 'વિશ્વ શાંતિ' કાવ્ય કયારે પ્રગટ થયું ?

(અ) ૧૯૩૧	(બ) ૧૯૫૧
(ક) ૧૯૫૦	(ડ) ૧૯૩૦

(૩) નીચેનામાંથી કયો સંચય ઉમાશંકરનો નથી ?

(અ) ગંગોત્રી	(બ) નિશીથ
(ક) વસંત વર્ષા	(ડ) યાત્રા

(૪) સંગીત અને કાવ્યના સહિયારા સીમાડા ઉપર ઊગેલો છોડ કયો ?

(અ) ગઝલ	(બ) ગીત
(ક) સોનેટ	(ડ) ખંડકાવ્ય

(૫) નીચેનામાંથી પૃથ્વી છંદનું બંધારણ કયું છે ?

(અ) ચમનસભલગા	(બ) મભનતતગાગા
(ક) જસજસયલગા	(ડ) મરભનયયય

(૬) વિધાન : ન્હાનાલાલે ઊર્મિગીતોમાં મહત્વનું કામ કર્યું છે

તર્ક : ન્હાનાલાલ 'અપદ્યાગદ્ય' ના કવિ છે.

(અ) વિધાન અને તર્ક બંને સાચાં છે.	(બ) વિધાન અને તર્ક બંને ખોટા છે.
(ક) વિધાન સાચું છે, તર્ક ખોટું છે.	(ડ) વિધાન ખોટું છે, તર્ક સાચું છે.

(૭) નીચેનામાંથી કયું સ્વરૂપ ઊર્મિકાવ્યનું નથી ?

(અ) ગીત	(બ) સોનેટ
(ક) ગઝલ	(ડ) ખંડકાવ્ય

(૮) ‘ઝીણા ઝરમર વરસે મેહ’ ગીત કયા વિષયનું છે ?

- (અ) પ્રકૃતિ (બ) ઋતુ
(ક) પ્રણય (ડ) લગ્ન

(૯) કાવ્યપંક્તિ પૂર્ણ કરો.

નાનકડા હૈયાને ...

- (અ) ચાહવામાં વાર શી ? (બ) તોલવામાં વાર શી ?
(ક) નંદવામાં વાર શી ? (ડ) નિંદવામાં વાર શી ?

(૧૦) ‘સંઘ્યા સલૂણી સરી ગે અકેલી’ કાવ્યપંક્તિનો છંદ કયો છે ?

- (અ) શિખરિણી (બ) ઉપજાતિ
(ક) શાર્દૂલ પિક્કીડિત (ડ) પૃથ્વી

પ્ર.૨ કાવ્યનાં ઘટકો જણાવી, ઊર્મિકાવ્યની વિશેષતાઓ જણાવો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર.૨ નોંધ લખો.

- (૧) ઊર્મિકાવ્યના પ્રકારો
(૨) ગીત-ગઝલ વચ્ચેનો ભેદ

પ્ર.૩ કાવ્યની વિભાવના સમજાવી, છાંદસ કાવ્યોમાં સોનેટનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરી, તેનાં સ્થિત્યંતરો જણાવો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર.૩ નોંધ લખો.

- (૧) કાવ્યમાં અલંકાર-કલ્પન
(૨) અર્વાચીન કાવ્ય-મધ્યકાલીન કાવ્ય વચ્ચેનો ભેદ

પ્ર.૪ ‘નહાનાલાલનો મધુકોષ’ને આધારે કવિ નહાનાલાલના કાવ્ય વિશેષો જણાવો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર.૪ નોંધ લખો.

- (૧) નહાનાલાલનાં પ્રણયકાવ્યો
(૨) નહાનાલાલનાં કાવ્યોમાં રાષ્ટ્રભાવના

પ્ર.૫ ‘કેટલાંક કાવ્યો’ કાવ્યસંચયને આધારે ઉમાશંકર જોશીની કવિ પ્રતિભાનો વિગતે પરિચય કરાવો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર.૫ નોંધ લખો.

- (૧) ઉમાશંકરની સોનેટમાળા
(૨) ઉમાશંકરનાં ગીતો

